

**EKSĀMENS POĻU VALODĀ**  
**9. KLASEI**  
**2009. gada 10. jūnijā**  
**SKOLĒNA DARBA LAPA**

1. daļa

Vārds \_\_\_\_\_  
 Uzvārds \_\_\_\_\_  
 Klase \_\_\_\_\_  
 Skola \_\_\_\_\_

**Przeczytaj poniższy tekst i wykonaj ćwiczenia I-VII.**

Japonia dzerzy prym w świecie w tym, czego Polacy mogą najbardziej pozazdrościć: drogi szerokie i równe jak stół, autostrady, koleje, porty i mosty. Dworce kolejowe w Japonii to całe miasta: budynki mieszczą setki sklepów, restauracji (często najlepszych w mieście), wszelkie możliwe punkty usługowe i informacyjne, czasem hotele, kina. W Nagoi zbudowano największy dworzec kolejowy na świecie. Ale dworzec kolejowy w historycznej stolicy Kioto, miejscowym Krakowie, jest dla mnie arcydziełem architektury, połączeniem sali koncertowej z muzeum sztuki nowoczesnej. Dostęp z czterech stron i kilku poziomów, przestrzeń, rzeźby, światło, galerie widokowe wokół prawdziwego atrium - nagle: śpiewa chór. Nie z głośników, to prawdziwy chór symfoniczny: daje koncert w amfiteatrze na tysiąc osób. Czekasz na pociąg? Możesz posłuchać. To dzieło Hiroshi Hara, zasługuje on nie tylko na te nagrody, jakie dostał.

Na dworzec przyjeżdża *bullet train*, tak mówią po angielsku na superekspres shinkansen. Francuski TGV pobił wprawdzie rekord prędkości, ale pociąg na głównej linii TGV (z Paryża do Lyonu i dalej) jeździ co godzinę. A na głównej linii kolejowej w Japonii, z Tokio do Osaki (przez Kioto) shinkansen jeździ co 6 minut. Musiałem trzy razy pytać, czy dobrze zrozumiałem. Co 6 minut (w jedną stronę) jeżdżą pociągi ze średnią prędkością 270 km na godz. i w dodatku zatrzymują się na różnych stacjach, bo potrafią się wyprzedzać: jak jeden stoi, kolejny - zatrzymujący się na innej stacji - mija peron z drugiej strony. Trzysta takich pociągów dziennie, 1300 pasażerów w każdym. Jeżdżą od 40 lat - bez wypadków. Jeśli podróżujesz często, wyrób sobie za darmo stałą kartę. Wtedy rezerwację i bilet możesz kupić, wysyłając esemesa ze swojej komórki. Nikt się nie pcha ani nie śpieszy. Nie ma potrzeby. Można od razu poczekać przed wejściem do swojego wagonu. Numer wagonu jest wyryty na peronie, a pociąg, który jedzie 270 km na godz., zatrzymuje się z dokładnością do 5 cm. Nie może inaczej, bo peron od pociągu oddziela aluminiowa bariera i wejść można tylko naprzeciw drzwi: wchodzi się jak do windy.

*Polityka*

**I.**  
**Zakreśl jedną prawidłową odpowiedź.**

1. Co jest głównym tematem tekstu?
  - a) katastrofy kolejowe
  - b) koncerty muzyki poważnej
  - c) miasta Japonii
  - d) pociągi i dworce kolejowe
  
2. Co zaprojektował Hiroshio Hara?
  - a) ważną linię kolejową
  - b) wagon pociągu shinkansen
  - c) uniwersalny dworzec kolejowy
  - d) autostrady i linie kolejowe

*Aizpilda skolotājs:*

1.1. \_\_\_\_\_

1.2. \_\_\_\_\_

3. Ile dziennie odjeżdża pociągów z Tokio do Osaki?

- a) 300
- b) 40
- c) 270
- d) 1300

1.3. \_\_\_\_\_

4. Czym jest TGV?

- a) systemem telefonicznym
- b) oznaczeniem sposobu komunikacji autobusowej
- c) skrótem firmy budującej dworce kolejowe
- d) francuskim szybkim pociągiem

1.4. \_\_\_\_\_

Kopā par  
1. uzd.:

**II.**

**Sporządź notatkę encyklopedyczną, wykorzystując wszystkie linijki poniżej.**

**Hasło: shinkansen**

.....

.....

.....

2. uzd.:

**III.**

**Oto fragment tekstu: "Czekasz na pociąg? Możesz posłuchać."**

**Połącz te dwa wypowiedzenia w wypowiedzenie złożone.**

.....

3. uzd.:

**IV.**

**Napisz hasło reklamowe, zachęcające do podróżowania pociągiem shinkansen**

**(do 10 słów).**

.....

.....

4. uzd.:

**V.**

**Ty jesteś dziennikarzem. Ułóż krótki wywiad z pasażerem japońskich kolei.**

**Zadaj mu cztery pytania.**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. uzd.:

**VI.****Wykonaj poniższe polecenia.**

1. Podaj znaczenie słowa *komórka* użytego w tekście.

.....

6.1. \_\_\_\_\_

2. Podaj jedno inne znaczenie tego słowa.

.....

6.2. \_\_\_\_\_

.....

3. Jak nazywamy słowa o takim samym brzmieniu, lecz o różnych znaczeniach

.....

6.3. \_\_\_\_\_

.....

**VII.****W tekście występują trzy skróty. Znajdź je i rozwiń.**

.....

.....

.....

Kopā par  
6. uzd.:

7. uzd.:

**VIII.****Zakreśl jedną prawidłową odpowiedź**

1. Czy w tekście pojawiają się słowa pochodzące z języków obcych?

tak

nie

brak informacji

8.1. \_\_\_\_\_

2. Czy shinkansen odjeżdża co 5 minut?

tak

nie

brak informacji

8.2. \_\_\_\_\_

3. Czy w tekście pojawiają się nazwy nagród, które otrzymał Hiroshi Hara?

tak

nie

brak informacji

8.3. \_\_\_\_\_

4. Czy osoba opisująca podróżowała japońskim pociągiem?

tak

nie

brak informacji

8.4. \_\_\_\_\_

5. Czy z artykułu możemy dowiedzieć się, gdzie jest największy dworzec na świecie?

tak

nie

brak informacji

8.5. \_\_\_\_\_

Kopā par  
8. uzd.:**IX.****Dlaczego autor artykułu nazwał dworzec w historycznej stolicy Kioto arcydziełem architektury? Wypisz cztery przyczyny.**

a).....

b).....

c).....

d).....

9. uzd.:

Kopā par  
1. daļu:

**EKSĀMENS POĻU VALODĀ**  
**9. KLASEI**  
**2009. gada 10. jūnijā**  
**SKOLĒNA DARBA LAPA**

2. daļa

Vārds \_\_\_\_\_  
 Uzvārds \_\_\_\_\_  
 Klase \_\_\_\_\_  
 Skola \_\_\_\_\_

**Przeczytaj wiersz i wykonaj zadania I-VII.**

Zbigniew Jerzyna

Orzeł

Słowa rzek w praoczyźnie rzeczy.  
 Len - włosy dziewcząt kąpane w jeziorze.  
 Od pierwszej litery po najwyższą górę, zapamiętaj -  
 Wszystkie lasy, doliny,  
 co obracały się w twoim umyśle.

Ziemia czarna - w niej trup grzebany przed mieczem.  
 Północ powyżej czoła - orzeł.  
 Noteć - zegar słoneczny,  
 co obraca się w twoim umyśle.  
 Zapamiętaj oczy ojczyzny twojej w Gople odbite.

**I.**

**Z wiersza Zbigniewa Jerzyna Orzeł wypisz po jednym przykładzie:**

- 1. epitetu .....
- 2. animizacji .....
- 3. powtórzenia .....

**Aizpilda skolotājs:**

- 1.1. \_\_\_\_\_
- 1.2. \_\_\_\_\_
- 1.3. \_\_\_\_\_

Kopā par  
1. uzd.:

2. uzd.:

**II.**

**Z wiersza Zbigniewa Jerzyna wypisz czasownik w trybie rozkazującym i utwórz od niego bezokolicznik.**

.....

3. uzd.:

**III.**

**O co apeluje podmiot liryczny? Zakreśl dwie prawidłowe odpowiedzi.**

- a) wykąpanie się w jeziorze
- b) pamięć o rodzinnym kraju
- c) nietracenie czasu na obserwację przyrody
- d) zachowanie przyrody w swojej pamięci
- e) przestrzeganie przepisów drogowych

\_\_\_\_\_

**IV.****Wyjaśnij na podstawie tekstu tytuł wiersza.**

.....

.....

.....

.....

.....

4. uzd.:  
\_\_\_\_\_**V.****Zredaguj ogłoszenie o spotkaniu z autorem wiersza Orzeł. Posłuż się fikcyjnymi danymi.**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. uzd.:  
\_\_\_\_\_**VI.****Wyjaśnij, dlaczego wyrazy: *Gopło* i *Noteć* należy pisać wielką literą.**

.....

.....

6. uzd.:  
\_\_\_\_\_**VII. Wyjaśnij pisownię „rz” w wyrazie orzeł. Od wyrazu orzeł utwórz formę dopełniacza liczby pojedynczej.**

.....

.....

7. uzd.:  
\_\_\_\_\_

orzeł- D.l.poj. ....

**Przeczytaj poniższy tekst i wykonaj polecenia od VIII do XI:**

Czekała mnie jeszcze wizyta u doktora. Prosta formalność - zapewnił mnie sekretarz z takim wyrazem twarzy, jak gdyby brał pokaźny udział we wszystkich moich strapieniach. Jakiś młodzik w kapeluszu naciśniętym na lewą brew, zapewne urzędnik - musieli tam być i urzędnicy w tej spółce, choć dom był cichy, jakby się znajdował w mieście umarłych - zeszedł skądś z góry i poprowadził mnie. Obszarpany był i zaniedbany, rękawy kurtki miał poplamione atramentem, a pod brodą, przypominającą czubek starego buta, tkwił wielki, falisty krawat. Na doktora było jeszcze trochę za wcześnie, więc zaproponowałem, żebyśmy się czegoś napili, dzięki czemu mój towarzysz puścił wodze swej wesołości. Gdyśmy już siedzieli przy kieliszkach wermutu, zaczął się unosić nad interesami spółki; od słowa do słowa, wyraziłem mimochodem zdziwienie, że on sam nie wybiera się do Afryki. Ochłódł natychmiast i stał się bardzo opanowany. - Nie taki dureń ze mnie, na jakiego wyglądam, rzekł Platon do uczniów swoich - powiedział sentencjonalnie i wychylił kieliszek z wielką stanowczością, po czym wstaliśmy z miejsc.

Stary doktor wziął mnie za puls, myśląc najwidoczniej zupełnie o czym innym. - W porządku, może pan jechać - mruknął i zapytał z pewną skwapliwością, czy bym mu nie pozwolił zmierzyć swej głowy. Odpowiedziałem: «dobrze» - nieco tym zaskoczony, a on wyciągnął coś w rodzaju cyrkla i zrobił pomiary z tyłu, z przodu i ze wszystkich stron, notując starannie. Był to nieogolony człowieczek w wytartym kaftanie podobnym do opończy i pantoflach; wyglądał na nieszkodliwego durnia. - W interesie nauki - powiedział - proszę zawsze tych, którzy tam jadą, aby mi pozwolili zmierzyć swe czaszki. - A, gdy wracają, robi pan to samo? - zapytałem. - Ach, nigdy się już z nimi nie stykam - zauważył - a przy tym, widzi pan, zmiany zachodzą w środku. - Uśmiechnął się jak po wypowiedzeniu przyjemnego żartu. - Więc pan tam jedzie. Świetnie. To bardzo zajmujące. - Spojrzał na mnie badawczo i znów coś zanotował. - Czy nie było kiedyś w pańskiej rodzinie wypadku obłąkania? - zapytał rzeczowym tonem. Zaczynało mnie to mocno drażnić.

- Pan pyta o to również w interesie nauki?

- Byłoby rzeczą zajmującą - odpowiedział nie zwracając uwagi na moje rozdrażnienie - gdyby można dla celów naukowych śledzić tam, na miejscu, zmiany psychiczne zachodzące w jednostkach, ale... - Czy pan jest psychiatrą? - przerwałem. - Każdy lekarz powinien być trochę psychiatrą - odparł z niewzruszonym spokojem oryginał. - Mam pewną teoryjkę, do której udowodnienia wy, panowie, udający się tam, musicie mi pomóc. To jest mój udział w korzyściach, jakie kraj mój powinien osiągnąć z posiadania tej wspaniałej kolonii. Bogactwa zostawiam innym. Proszę mi wybaczyć te pytania, ale pan jest pierwszym Anglikiem, który się dostaje pod moją obserwację... - Pospieszyłem go zapewnić, że nie jestem bynajmniej typowy.

- Gdyby tak było - powiedziałem - nie rozmawiałbym z panem w ten sposób.

- To, co pan mówi, jest dość głębokie i prawdopodobnie błędne - odpowiedział ze śmiechem. - Niech pan się wystrzega irytacji jeszcze bardziej niż przebywania na słońcu. Adieu. Jak to mówicie po angielsku, co? Good-bye. Aha! Good-bye. Adieu. Pod zwrotnikami trzeba przede wszystkim zachować spokój... - Podniósł ostrzegawczo palec... - Du calme, du calme. Adieu.

Joseph Conrad *Jądro ciemności*

### VIII.

**Wypisz z tekstu przykład mowy niezależnej i przekształć na mowę zależną.**

.....  
 .....  
 .....  
 .....

8. uzd.:

### IX.

**Scharakteryzuj lekarza, występującego we fragmencie tekstu Josepha Conrada:**

**a) przedstaw go, b) określ jego wygląd zewnętrzny i c) określ jego cechy wewnętrzne.**

a).....  
 .....

b).....  
 .....

c).....  
 .....

9. uzd.:

**X.****Zakreśl jedną prawidłową odpowiedź.**

1. Jeden z bohaterów wyrusza do Afryki.

prawda

fałsz

10.1. \_\_\_\_\_

2. Pacjent badany przez lekarza jest Węgrem.

prawda

fałsz

10.2. \_\_\_\_\_

3. Narrator przed pójściem do doktora spotkał się z inną osobą.

prawda

fałsz

10.3. \_\_\_\_\_

4. Doktor mierzył narratorowi długość szyi.

prawda

fałsz

10.4. \_\_\_\_\_

**XI.****Jesteś u lekarza. Przywitaj się, przedstaw i opowiedz o swoich objawach zaziębienia. Użyj zmyślonego nazwiska.**Kopā par  
10. uzd.:

\_\_\_\_\_

11. uzd.:

\_\_\_\_\_

Kopā par  
2. daļu:

\_\_\_\_\_

**EKSĀMENS POĻU VALODĀ**

**9. KLASEI**

**2009. gada 10. jūnijā  
SKOLĒNA DARBA LAPA**

3. daļa

Vārds \_\_\_\_\_

Uzvārds \_\_\_\_\_

Klase \_\_\_\_\_

Skola \_\_\_\_\_

**Opisz obraz zgodnie z zasadami tworzenia takiego tekstu: przyjrzyj się poszczególnym jego elementom, a następnie spróbuj zinterpretować ich znaczenie. (Minimum 200 słów.)**



Pieter Brueghel: Upadek Ikara

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---





**EKSĀMENS POĻU VALODĀ**  
**9. KLASEI**  
**2009. gada 10. jūnijā**  
**DARBA VĒRTĒTĀJA LAPA**

**Część I.**

Nr zadania	Poprawna odpowiedź	Punkty	Zasady punktacji zadań otwartych
I.1.	d	1 pkt	
I.2.	c	1 pkt	
I.3.	a	1 pkt	
I.4.	d	1 pkt	
II.	Np.: Shinkansen – zabierający 1300 pasażerów superekspres, jeżdżący z prędkością 270 km na godzinę pomiędzy Tokio a Osaką, zatrzymujący się na różnych stacjach z dokładnością do 5 cm, mogący wyprzedzać inne pociągi, bezwypadkowy.	0–5 pkt	5 punktów przyznaje się za podanie pięciu informacji, 1 pkt za podanie jednej informacji 0 pkt za brak informacji.
III.	Np.: Czekasz na pociąg, więc możesz posłuchać. Czekając na pociąg, możesz posłuchać. Czekasz na pociąg i możesz posłuchać.	1 pkt	1 punkt przyznaje się za prawidłowo zbudowanie zdanie złożone.
IV.	Np.: Mknij bezpiecznie 270 km na godzinę z Tokio do Osaki.	2 pkt	Ocenia się pomysłowość, oryginalność hasła reklamowego.
V.	Np.: Dziennikarz: – Proszę powiedzieć, jaką trasą jeździ pociąg shinkansen? Pasażer: – Ten superekspres jeździ pomiędzy Tokio i Osaką. Dziennikarz: – Jaka jest częstotliwość kursowania pociągu? Pasażer: – Jeździ on trzysta razy dziennie, co sześć minut. Dziennikarz: – Czy zdarzają się wypadki z udziałem tego pociągu? Pasażer – Ależ skąd! Pociąg ten od czterdziestu lat jeździ bez wypadku. Dziennikarz: – Czy podoba się panu nowoczesny dworzec kolejowy w Kioto? Pasażer: – Jestem nim zachwycony. Mogę tu nawet wysłuchać koncertu orkiestry symfonicznej.	8 pkt	Za każde poprawnie zadane pytanie 1 pkt. Za każdą poprawną odpowiedź 1 pkt.
VI.1.	Np.: telefon bezprzewodowy, telefon komórkowy, aparat telefonii komórkowej.	1 pkt	Z podanie jednego ze znaczeń przyznaje się 1 pkt.
VI.2.	Np.: 1. Niewielkie pomieszczenie gospodarcze, służące do przechowywania zapasów węgla, opału, inaczej składzik. 2. Podstawowy element budowy organizmów żywych. 3. Najniższa jednostka organizacyjna w organizacjach społecznych i politycznych. 4. Częstka plastra, zagłębienie w kształcie sześciokąta ulepione z wosku przez pszczoły w ulu.	1 pkt	Przyznaje się 1 pkt za podanie jednego ze znaczeń słowa komórka.
VI.3.	homonimy	1 pkt	

VII.	km – kilometr godz. – godzina cm – centymetr	0–3 pkt	Priznaje się po jednym punkcie za rozwinięcie każdego skrótu.
VIII.1.	tak	1 pkt	
VIII.2.	nie	1 pkt	
VIII.3.	nie	1 pkt	
VIII.4.	brak informacji	1 pkt	
VIII.5.	tak	1 pkt	
IX.	a) połączenie sali koncertowej z muzeum sztuki nowoczesnej b) dostęp z czterech stron i kilku poziomów c) przestrzeń d) światło e) galerie widokowe	4 pkt	Priznaje się po jednym punkcie za wypisanie każdej przyczyny nazwania dworca w Kioto arcydziełem architektury.
			Ocenianie znajomości zasad ortografii i interpunkcji w zadaniach: II, IV, V. Następująca liczba punktów jest dodawana za następującą liczbę błędów: Za 0–1 błędów – 5 punktów Za 2–3 błędy – 4 punkty Za 4 błędy – 3 punkty Za 5 błędów – 2 punkty Za 6 błędów – 1 punkt Za 7 i więcej błędów – 0 punktów.

**Część II.**

Nr zadania	Poprawna odpowiedź	Punkty	Zasady punktacji zadań otwartych
I.1.	Epitet np.: włosy dziewcząt, włosy kąpane, pierwszej litery, najwyższą górę, wszystkie lasy, wszystkie doliny, twoim umyśle, ziemia czarna, trup grzebany, zegar słoneczny, oczy ojczyzny;	1 pkt	Priznaje się 1 pkt za wymienienie jednego epitetu.
I.2.	Np.: oczy ojczyzny twojej len – włosy dziewcząt	1 pkt	Priznaje się 1 pkt za wymienienie jednego przykładu animizacji.
I.3.	Np.: zapamiętaj/zapamiętaj; co obracały się/co obraca się;	1 pkt	Priznaje się 1 pkt za wymienienie jednego przykładu powtórzenia.
II.	zapamiętaj – zapamiętać	1 pkt	Priznaje się 1 pkt za podanie dwóch form czasownika.
III.	b d	0–2 pkt	Priznaje się po jednym punkcie za każdą prawidłową odpowiedź.
IV.	Np.: Orzeł jest godłem, symbolem Polski, znakiem ojczyzny Polaków, Polska to przeszłość, krajobraz, przyroda, ziemia, rzeki, jeziora, miejsce pochówku, cmentarz zabitych, poległych, orzeł budzi dumę z bycia Polakiem.	0–3 pkt	Priznaje się jeden punkt za podanie jednej informacji wyjaśniającej tytuł wiersza.
V.	Np.: Ogłoszenie Dnia 15 kwietnia 2009 roku o godzinie 13.00 w auli naszej szkoły odbędzie się spotkanie z poetą Zbigniewem Jerzyną. Wszystkich zainteresowanych poezją zapraszamy do udziału. Samorząd Uczniowski.	0–5 pkt	1. Realizacja tematu. 0–3pkt: – 1 pkt przyznaje się za wskazanie nadawcy – 1pkt za wskazanie celu, – 1pkt za wskazanie czasu i miejsca (dopuszcza się niedokładne określenie miejsca, np. brak podania numeru sali). 2. Dostosowanie wypowiedzi do sytuacji komunikacyjnej

			<p>0–1: – 1 pkt przyznaje się za dostosowanie wypowiedzi do sytuacji komunikacyjnej (przewaga informacji nad perswazją).</p> <p>3. Kompozycja wypowiedzi 0–1: – 1 pkt przyznaje się za odpowiedni dla ogłoszenia układ graficzny treści (wyróżniony adresat i nadawca oraz tytuł).</p> <p><b>Łącznie: 5 punktów</b></p>
VI.	Np.: Wyraz Gopło i Noteć są rzeczownikami własnymi Za poprawną odpowiedź uznać też – nazwa jeziora, rzeki – są to nazwy geograficzne	2 pkt	
VII.	Np.: rz piszemy, gdy wymienia się na r w wyrazie pokrewnym lub w innej formie wyrazu D.l.p.orła	2 pkt	Przyznaje się jeden punkt za podanie zasady ortograficznej i jeden punkt za utworzenie właściwej formy D.l.p.
VIII.	Np.: A, gdy wracają, robi pan to samo? – zapytałem. Zapytałem, czy po powrocie robi pan to samo.	0–2 pkt	Przyznaje się 1 pkt za podanie prawidłowego przykładu mowy niezależnej i 1 pkt za przekształcenie mowy niezależnej na mowę zależną.
IX.	a) przedstawienie postaci: lekarz, stary b) wygląd zewnętrzny: nieogolony, nosi wytarty kaftan i pantofle c) cechy wewnętrzne: spostrzegawczy, dokładny, życzliwy, dobry obserwator, udziela dobrych rad.	0–6 pkt	Przyznaje się po jednym punkcie za podanie określeń do podpunktów a, b; a do podpunktu c za podanie 2 cech – 1 pkt, 3 cech – 2 pkt, 4 cech – 3 pkt.
X.1.	prawda	1 pkt	
X.2.	fałsz	1 pkt	
X.3.	prawda	1 pkt	
X.4.	fałsz	1 pkt	
XI.	Np.: Dzień dobry. Nazywam się Jan Kowalski. Mam 15 lat. Od wczoraj źle się czuję. Mam wysoką gorączkę – 38 stopni C, boli mnie gardło, mam dreszcze, katar, kaszlę, bolą mnie mięśnie i stawy.	0–5 pkt	Przyznaje się punkty za: 1 pkt – za przywitanie się, 1 pkt – za przedstawienie się 3 pkt – za opis co najmniej trzech objawów choroby.
			Ocenianie znajomości zasad ortografii i interpunkcji w zadaniach: IV, V, IX, XI. Następująca liczba punktów jest dodawana za następującą liczbę błędów: Za 0–1 błędów – 5 punktów Za 2–3 błędy – 4 punkty Za 4 błędy – 3 punkty Za 5 błędów – 2 punkty Za 6 błędów – 1 punkt Za 7 i więcej błędów – 0 punktów.

**Część III.****Kryteria oceny opisu dzieła sztuki – reprodukcji obrazu**

Kryteria	Punktacja
<b>0–20 punktów</b>	
Zgodność pracy z tematem (opowiadanie nie może dominować nad opisem)	<b>0–1p.</b>
Podanie tytułu dzieła i nazwiska autora	<b>0–1p.</b>
Określenie tematyki obrazu (np. portret, pejzaż, martwa natura, scena batalistyczna, scena rodzajowa, malarstwo abstrakcyjne, akt)	<b>0–1p.</b>
Wyodrębnienie i nazwanie charakterystycznych elementów przedstawionych na pierwszym planie obrazu	<b>0–1p.</b>
Wyodrębnienie i nazwanie charakterystycznych elementów przedstawionych na drugim planie obrazu	<b>0–1p.</b>
Opis tła obrazu	<b>0–1p.</b>
Nazwanie cech charakterystycznych dla poszczególnych postaci, elementów – np. ich postawa, kształt, wielkość, (nie wystarcza pojedyncze stwierdzenie ani wskazanie tylko jednej cechy dla różnych elementów)	<b>0–1p.</b>
Stosowanie słownictwa określającego stosunki przestrzenne – np. na pierwszym planie, obok, z prawej strony, poniżej, u dołu (co najmniej cztery przykłady)	<b>0–1p.</b>
Sformułowanie własnych wrażeń lub refleksji	<b>0–1p.</b>
<b>I. KOMPOZYCJA (0–2)</b>	
Trójdzielność wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie)	<b>0–1p.</b>
Spójność wypowiedzi	<b>0–1p.</b>
<b>II. JĘZYK I STYL (0–5)</b>	
Język komunikatywny Poprawność fleksyjna Poprawność składni Trafny dobór słownictwa, bogactwo języka Poprawna frazeologia	<b>0–5 ( dopuszcza się trzy błędy, niezależnie od kategorii) 0–3bł–5pk 4bł–4pkt 5bł–3pkt 6bł–2pkt 7bł–1pkt 8 i więcej błędów – 0pkt</b>
<b>III. ZAPIS (0–4)</b>	
Poprawność ortograficzna	<b>0–3bł. = 3p. 4bł. = 2p. 5bł. = 1p. 6bł. i więcej = 0</b>
Poprawność interpunkcyjna (dopuszczalne 5 błędów)	<b>0–1p.</b>

Jeśli praca jest krótsza niż połowa wymaganej objętości, nie przyznaje się punktów z kategorii: język i styl oraz zapis.

**Ogólne kryteria oceny wypowiedzi ustnych**

Punkty	Treść	Budowa wypowiedzi	Słownictwo i styl	Sposób wypowiedzenia się	Komunikacja
4	Formuluje temat. Wypowiedź zgadza się z tematem. Uzasadnia wybór tematu, udowadnia jego znaczenie dla siebie lub społeczeństwa. Opowiadanie treściwe (bogate), wykorzystuje własne doświadczenie. Informację podaje, omawiając i uzasadniając najważniejsze kwestie.	Wypowiedź wyraźna i mająca trójdzelną strukturę (wstęp, rozwinięcie, podsumowanie). Przekazuje informacje konsekwentnie wg planu, przestrzega odpowiedniej długości wypowiedzi	Rozwinięte słownictwo, zróżnicowana budowa zdań, przestrzega norm językowych, używa odpowiedniego stylu, może kilka razy przejęzyczyć się.	Poprawna wymowa słów, odpowiednie tempo. Zmienia intonację, żeby podkreślić sens wypowiedzi.	Wyraża swoje zdanie o tym, co słyszał. Potrafi zacząć, prowadzić i zakończyć rozmowę. Żeby ponowić rozmowę, używa różnorodnych pytań. Odpowiada precyzyjnie i zasadniczo. Utrzymuje kontakt wzrokowy.
3	Wypowiedź zgadza się z tematem. Próbuje uzasadnić wybór tematu, udowadniając jego znaczenie dla siebie lub społeczeństwa. Treściwie opowiada, wykorzystując własne doświadczenie.	Brakuje jednego z elementów planu (wstępu, zakończenia). Informacje i poglądy wyraża konsekwentnie, przestrzega czasu wypowiedzi.	Słownictwo odpowiednie, żeby rozwinąć temat, budowa zdań właściwa do omówienia danego tematu. Używa odpowiedniego stylu. Możliwe błędy językowe.	Mówi zazwyczaj wyraźnie i dobrze go słysząc. Próbuje zmieniać intonację i zgodnie z celem zmieniać tempo wypowiedzi.	Próbuje wyrazić swoje zdanie o tym, co słyszy. Pyta, żeby ponowić dialog. Odpowiada precyzyjnie, uzasadnia. Utrzymuje kontakt wzrokowy.
2	Wypowiedź zgadza się z tematem, lecz wyczerpuje go w niewielkim stopniu.	Nie ma wstępu i zakończenia, informacje i poglądy próbuje wyrażać konsekwentnie.	Ograniczone słownictwo, proste zdania, używa stylu językowego, nieodpowiedniego do sytuacji. Przeważnie przestrzega norm językowych.	Słabo albo przesadnie używa intonacji. Wypowiedź monotonna, niepotrzebne pauzy.	Są tylko pytania i odpowiedzi. Urywany kontakt z rozmówcą. Najczęściej odpowiada, uzasadniając swoje zdanie, przerywa rozmówcy.
1	Odbiega od tematu lub go zawęża. Przekazuje fakty, myśli, ale nie jest pewny tego, co mówi.	Niekonsekwentnie wyraża myśli. Nie przestrzega czasu wypowiedzi.	Zazwyczaj nielogiczne albo urwane zdania. Nie przestrzega norm językowych. Wypowiadając się, używa jednorodnych zdań.	Wypowiedź częściowo zrozumiała.	Pytania nie świadczą o tym, że rozumie to, co słyszy. Nie uzasadnia własnego zdania. Odpowiada niepełnymi zdaniami. Przesadne, aktorskie gesty i mimika.
0	Wypowiedź nie zgadza się z tematem albo uczeń nie potrafi jej ułożyć.	Potrafi powiedzieć kilka zdań niepowiązanych ze sobą.	Nie potrafi sformułować swoich myśli za pomocą zdań.	Wypowiedź niezrozumiała.	Nie ma kontaktu z rozmówcą. Uczeń nie prowadzi dialogu.

## Kopsavilkuma tabulas paraugs

Rajons \_\_\_\_\_ Skola \_\_\_\_\_

Nr.	Uzvārds	Vārds	1. daļa	2. daļa	3. daļa	Runā- šana	Kopā punkti	Balles	Vērt. gadā	
			40	40	20	20	120	1-10	Val.	Lit.
1.										
2.										
3.										
4.										
5.										
6.										
7.										
8.										
9.										
10.										
11.										
12.										
13.										
14.										
15.										
16.										
17.										
18.										
19.										
20.										
21.										
22.										
23.										
24.										
25.										
26.										
27.										
28.										
29.										
30.										

Punkti	1-11	12-22	23-40	41-53	54-72	73-82	83-91	92-102	103-112	113-120
Balles	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10